

Sygn. akt III USK 222/21

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania A. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.

o świadczenie przedemerytalne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 lipca 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 kwietnia 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 8 kwietnia 2020 r., sygn. akt III AUa (...) w sprawie A. N. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. o świadczenie przedemerytalne, oddalił apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 4 listopada 2019 r., sygn. akt IV U (...) oraz zasądził od organu rentowego na rzecz A. N. koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Organ rentowy zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego w całości skargą kasacyjną z 8 lipca 2020 r. Wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ jest ona oczywiście uzasadniona.

Przedstawienie argumentów przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania, organ rentowy rozpoczął od ogólnego wskazania zagadnienia będącego przedmiotem sporu, które mogłoby zostać sprowadzone do

pytania: czy zasadnym jest przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego w związku z wybiórczym spełnieniem przesłanek sformułowanych w dwóch różnych punktach art. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, które to przesłanki są odrębnie określone dla różnych grup podmiotów uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego. Już w tym miejscu wskazać bowiem należy, że Sąd Apelacyjny w (...), rozpoznając - na skutek apelacji pozwanego Oddziału - apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 listopada 2019 r., sygn. akt IV U (...) przyznał wnioskodawczyni świadczenie przedemerytalne pomimo tego, że nie zostały kumulatywnie spełnione przesłanki ściśle określone w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych. Sąd drugiej instancji, dokonując oceny spełniania przez wnioskodawczynię warunków do uzyskania świadczenia przedemerytalnego, uznał, że wnioskodawczyni warunki te spełnia, bowiem: ukończyła co najmniej 56 lat; legitymuje się okresem uprawniającym do emerytury wynoszącym co najmniej 20 lat dla kobiet, tj. spełnia przesłanki określone w art. 2 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy; była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy w zakładzie pracy, z którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn dotyczących tego zakładu, tj. spełnia przesłankę określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

Organ rentowy wskazuje, że opiera skargę kasacyjną na następujących podstawach: - naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2173) przez błędną wykładnię tego przepisu, wyrażające się w przyjęciu przez Sąd Apelacyjny w (...), że wnioskodawczyni spełnia przesłanki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego bowiem legitymuje się 20-letnim okresem uprawniającym do emerytury, wymaganym wiekiem oraz nie krótszym niż 6 miesięcy okresem pracy w zakładzie pracy, z którym nastąpiło rozwiązanie stosunku z pracy z przyczyn dotyczących tego zakładu, podczas gdy prawidłowa wykładnia powołanego przepisu powinna prowadzić do wniosku, że warunkiem przyznania świadczenia przedemerytalnego jest legitymowanie się okresem pracy nie krótszym niż 6 miesięcy u tego pracodawcy, z którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. Konsekwencją błędnej wykładni było wadliwe zastosowanie omawianego przepisu przez Sąd Apelacyjny w (...) i uznanie, że A. N. spełnia

przesłanki do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Wskazując na powyższe organ rentowy wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozstrzygnięcia, lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia, jak również orzeczenia wydanego przez Sąd pierwszej instancji i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, poprzez oddalenie odwołania, w wyniku uznania, że wnioskodawczyni nie posiada okresu pracy nie krótszego niż 6 miesięcy u pracodawcy, z którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, a zatem, że nie spełnia on przesłanek uprawniających do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego oraz wnosi o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Co do przesłanki przedsądu jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, wskazać należy, iż skarżący w motywach wniosku jest zobligowany zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że oś sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się zasadniczo do oceny stanu faktycznego w kontekście treści art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych. Kwestie wiążące w tym zakresie, zarówno faktyczne oraz prawne zostały ocenione zarówno przez Sąd pierwszej, jak i drugiej instancji.

W tym zakresie zwraca się uwagę na to, że celem procedury kasacyjnej nie jest uzupełnianie materiału dowodowego ani jego ponowna ocena, które usuwają się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Powyższe oznaczało, że skarga kasacyjna nie spełniła przesłanek wymaganych do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ powołane w niej twierdzenia i wątpliwości w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanem faktycznym oraz jego oceną prawną.

Wobec niewykazania przez skarżących istnienia powołanych przesłanek przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.